

TONG yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

www.tongyulduzi.uz

2011-yil
19-sentabr
N:38
(66839)

ISSN - 2010-6092

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasи

O'ZBEKISTON BOLALAR SALOMATLIGINI
MUSTAHKAMLASH

BORASIDA KATTA G'AMXO'RLIK
KO'RSATILAYOTGAN ENG ILG'OR
YETAKCHI O'N MAMLAQAT SAFIDAN JOY OLDI

GUMBURLAGAN
SADOLAR
ZAVQI

XALQARO E'TIROF
MUBORAK, YURTIM!

Kuni kecha poytaxtlik o'quvchilar
yana bir ajoyib shodiyonaning guvohi
bo'lishdi. «Barkamol avlod»

Respublika bolalar badiiy ijodiyot
markazi (avvalgi Respublika
o'quvchilar saroyi) da yurtimiz
Mustaqilligining 20 yilligi hamda
yangi o'quv yili munosabati bilan
an'anaviy «Ochiq eshiklar kuni»
tadbiri o'tkazildi.

Aziz bolajonlar,
xushxabarni
eshitdingizmi, jonajon
O'zbekistonimiz «Save
the children»
(**«Bolalarni asraylik!»**)
xalqaro tashkiloti
tomonidan tuzilgan
jahon reytingida
bolalar salomatligini
mustahkamlash
borasida katta
g'amxo'rlik
ko'rsatilayotgan eng
ilg'or yetakchi o'n
mamlakat qatoriga
kirdi.

Bu esa mamlakatimiz
Sizning salomatligingiz,
kelajagingiz, demakki,
yurt istiqboli yo'lida
alohiba g'amxo'rlik
ko'rsatayotgan davlat
ekanining yana bir
isboti bo'ldi.

NIHOLLARIM BO'Y CHO'ZMOQDA

Mustaqilligimizning 20 yilligi bizning 49-maktabimizda ham katta tantana bilan kutib olindi. Kuy qo'shiqlarga, raqstarga ulandi.

Maktabimizda 3312 nafar o'quvchi bo'lib, ularga 44 nafar o'qituvchilar saboq beradi. O'tgan 20 yil davomida sobiq o'quvchilarimizning qirq nafardan ziyodi ustozlik kasbini egallab, tuman va viloyat mакtabalarida o'quvchilariga dars bermoqdalar. Men ham 19 yildirk, o'zim ta-lim olgan o'quv maskanida boshlang'ich sinf o'quvchilariga ta'lim-tarbiya berib kelmoqdaman.

Bu mashaqqatlari va sharafli kasbni ulug'lab, e'zozlab kelishimda, albat-ta, maktabimizning sobiq rahbari, fidoyi ustoz, marhum Z.Pardayevning hissasi katta. Bugungi kunda ularning ezgu ishlarini davom ettirayotgan S.Xudoyqulov maktabimizdagi barcha ibratli ishlarimizga bosh-qosh.

Ustozlarning ish tajribalarini faoliyatim davomida qo'llab kelmoqdaman. O'quvchilarimsiz biror kunimni tasavvur qilolmayman. Bolajonlarga saboq berish jarayonida charchoqni ham sezmayman.

(Boshi 1-betda)

- Tadbirni o'tkazishdan ko'zlan-gan asosiy maqsad, o'quvchilarining bo'sh vaqtinani mazmunli o'tkazish, turli to'garaklar vosisi-tasida ularni kasbga yo'nal-tirishdan iborat bo'ldi.

- Taniqli san'atkorlar
- Kolmurod va Elmurod
- Islomovning shogirdlari
- bo'lgan yosh doirachi-lar dastasi a'zolari ijodiyot markazi
- tomon oshiqayotgan o'quvchilar, ota-onalar hamda mehmonlarni doiralarning gumburlagan sadolari ostida qarshi oldilar.
- Tantanada so'zga chiqqan elardog'idiagi hofiz G'ulomjon Yoqubov san'at yo'lidagi ilk qadamlarini mana shunday to'garaklardan boshlagani,

bugungi kunda yoshlar uchun yaratilgan shart-sharoitlarga ha-vas qilayotgani haqida to'linlanib gapirdi. O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist Elmurod Islomovning yetti yoshidan doira to'garagiga qatnagani, musiqai-

Omon va Axtamquli o'qigan she'rlar davraga yanada fayz kiritdi. Shundan so'ng, davra bolalar ixtiyoriga topshirildi. Ular ijrosidagi sho'x qo'shiqlar, qumnoq raqslar yig'ilganlarni birday mammun etdi. Turli to'garaklarda shug'ullanayotgan o'quvchilar tomonidan yasalgan buyumlar ko'rgazmasi mehmonlarni befarq qoldirmadi. Qo'li gul bolajonlar mehnatidan hayratimiz oshdi.

Sir emaski, bugungi yoshlarda yaratuvchanlik ishtiyobi kuchli. Iqtidorli ijodkor bolalar safi kengayib boryapti. «Barkamol avlod» Respublika

bolalar badiiy ijodiyot markazi kabi muassasalar ularga qanot bo'lishi shubhasiz.

O'z muxbirlarimiz

Aziz o'quvchilar, bilim va hunarlar qasriga MARHAMAT!

GUMBURLAGAN SADOLAR

ZAVQI

ning sehrli olami hayotining mazmuniga aylangani haqidagi xotiralari bolajonlarning diliga cho'g' solgan bo'lsa, ne ajab?! Anjumanda ishtirok etgan taniqli shoirlar Muhiddin

bolalar badiiy ijodiyot markazi kabi muassasalar ularga qanot bo'lishi shubhasiz.

O'z muxbirlarimiz

Aziz o'quvchilar, bilim va hunarlar qasriga MARHAMAT!

HUNARLAR QASRIGA MARHAMAT!

*Maktab rahbari
S.XUDOYQULOV o'quvchilariga
Prezident sovg'alarini
topshirmoqda.*

*Birgalashib
«Tong yulduzi»
o'qiyimiz.*

O'tgan o'quv yilida 31 nafar o'quvchilarimni yuqori sinfga kuzatdim. Ulaming har birini hozirgi o'quvchilarimga ibrat qilib ko'rsataman. Ona tili fanidan Go'zalxon Eshmo'minovaga, matematikadan esa Oynisa Jalilovaga teng keladigani yo'q. Islom, Eldorbek, Azamat, Namozbek, Usmon, Ro'zulgul, Faridaxon, Dilorom va

Mohiralar, eh-he, qay birini tilga olay, o'zlarining alohida xususiyati bilan meni quvontiradi. Aminmanki, nihollarim yuqori sinflarda ham a'lo o'qishlari-yu namunalni xulqi bilan ustozlar ishonchini oqlashadi.

*Sayyora MIRZAYOROVA,
Surxondaryo viloyati, Qumqo'rg'on tumanidagi
49-maktabning boshlang'ich sinf o'quvchisi*

Qo'ng'iroy

«TONG YULDUZI» NING «UKASI»

Tahririyatimizga deyarli har kuni turli viloyatlardan ketma-ket qo'ng'iroylar bo'lib turadi. Bizga e'tibor bilan qarayotgan ota-onalar, ustozlar u o'quvchilarimizdan minnatdormiz!

Gazetamizning navbatdagi soni tayyorlanayotgan paytda Buxorodan qo'ng'iroy bo'ldi:

-Allo, bu «Tong yulduzi»mi?

-Assalomu alaykum, xuddi shunday!

-Men G'ijduvon tumanidagi 56-maktab o'quvchisi Nasiba Turopova bo'lamani. «Tong yulduzi» bizning sevimli nashrimiz. Maktabimizda gazetangizning ukasi bor: «Tong yulduzi» nomli devoriy gazetamizga sahifalarimgizdagi eng qiziqarli, dolzarb maqola, xabar va lavhalarini, yaxshi she'rlarni ko'chirib bosamiz.

Juda xursandmiz. Hamkorlik qilib tursak, yaxshi bo'ladi, albatta. Barchamiz bir maqsad - yosh avlod ta'lim-tarbiysi yo'lida xizmat qilayotgan ekanmiz, gazetamizni har bir sinfga kirib borishini istaymiz.

O'z muxbirimiz

HASHAR

*Bu yilgi ta'til
kunlarimni
qishloqda,
bobomlarnikida
o'tkazdim.
Bobomning uylari
ta'mirdan
chiqarilayotgan
ekan.*

Bir kuni bobom bilan qishloqqa nahorgi oshga bordik. Bobomning Qodir ismili do'sti nabirasini olib kelgan ekan. Men u bilan do'stlashib oldim, ismi Abdulla ekan... Oshdan qaytib, bobom ikkimiz ishni boshlab yubordik. Men o'sha kuni ter to'kib ishladim, nafaqat men, balki usta amakilar, bobom va buvim ham charchab qolishdi. Holdan toyib kechqurun yostiqqa bosh qo'ydim-u, uxlab qolibman. Bu hol uch kun davom etdi. Uch kundan so'ng bobom hamma oshna-og'aynilarini yig'ib, hashar uyuشتirdi. Unga Abdulla ham keldi. Biz hashar yo'li bilan ishni bir kunda tugatdik. Kechqurun esa Abdulla: «Kuch birlifda» deganlari shu bo'lsa kerak, dedi yelkamga qoqib...

Hozirda qishloqdagisi do'stim bilan xat yozishib turibmiz.

*Siyovush UMAROV,
Surxondaryo viloyati, Termiz shahridagi 13-
maktabning 8-sinf o'quvchisi*

DARSLIKLAR IJARASI

Ularning to'lovi qanday?

Biz ushbu savolga javob olish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'lifi vazirligi Axborot xizmati bilan bog'landik. Axborot xizmati xodimlarining ta'kidlashicha darsliklarning ijara narxi respublikamizning barcha mabtablarida bir xil. Quyida biz vazirlikning www.uzedu.uz saytiga joylashtirilgan darsliklarning ijara

to'lovi haqidagi ma'lumotni e'lon qilmoqdamiz.

2011–2012-o'quv yilida umumta'lim maktabalarini darsliklar bilan ta'minlash ijara tizimiga kiritilgan ta'lif o'zbek tilida olib boriladigan maktablar uchun darsliklar to'plamiga belgilangan yagona ijara to'lov miqdori:

Sinf	To'plamga kiritilgan darsliklar so'yxati	To'plamdagidagi darsliklar soni	Darsliklar to'plami uchun bir yillik ijara to'lovi miqdori (so'm)
2	Ona tili, O'qish kitobi, Rus tili, Matematika, Atrofimizdagi olam, Odobnoma, Tasviriy san'at, Musiqi, Jismoniy tarbiya.	9	6 600
3	Ona tili, O'qish kitobi, Rus tili, Matematika, Tabiatshunoslik, Tasviriy san'at, Odobnoma, Musiqi, Jismoniy tarbiya.	9	7 400
4	Ona tili, O'qish kitobi, Rus tili, Matematika, Tabiatshunoslik, Odobnoma, Musiqi, Jismoniy tarbiya.	8	7 900
5	Ona tili, O'qish kitobi, Rus tili, Tarixdan hikoyalar, Matematika, Botanika, Tabiiy geografiya, Informatika, Vatan tuyg'usi.	9	6 300
5*	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, Tarixdan hikoyalar, Matematika, Botanika, Tabiiy geografiya, Informatika, Vatan tuyg'usi, Chet tili.	10	7 200
6	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, Tarix, Matematika, Fizika, Botanika, Informatika, Geografiya, Vatan tuyg'usi.	10	5 500
6*	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, Tarix, Matematika, Fizika, Botanika, Informatika, Geografiya, Vatan tuyg'usi, Chet tili.	11	6 100
7	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, O'zbekiston tarixi, Juhon tarixi, Algebra, Geometriya, Fizika, Kimyo, Zoologiya, Geografiya, Milliy istiqol g'oyasi va ma'naviyat asoslari, Informatika.	13	6 400
7*	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, O'zbekiston tarixi, Juhon tarixi, Algebra, Geometriya, Fizika, Kimyo, Zoologiya, Geografiya, Milliy istiqol g'oyasi va ma'naviyat asoslari, Informatika, Chet tili.	14	7 000
8	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, O'zbekiston tarixi, Juhon tarixi, O'zbekiston davlat va huquq asoslari, Iqtisodiy bilim asoslari, Informatika va hisoblash texnika asoslari, Algebra, Geometriya, Fizika, Kimyo, Odam va uning salomatligi, Geografiya, Milliy istiqol g'oyasi va ma'naviyat asoslari, Chizmachilik.	16	9 700
8*	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, O'zbekiston tarixi, Juhon tarixi, O'zbekiston davlat va huquq asoslari, Iqtisodiy bilim asoslari, Informatika va hisoblash texnika asoslari, Algebra, Geometriya, Fizika, Kimyo, Odam va uning salomatligi, Geografiya, Milliy istiqol g'oyasi va ma'naviyat asoslari, Chizmachilik, Chet tili.	17	10 300
9	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, O'zbekiston tarixi, Juhon tarixi, Konstitutsiyaviy huquq, Iqtisodiy bilim asoslari, Informatika va hisoblash texnika asoslari, Algebra, Geometriya, Fizika, Kimyo, Biologiya, Geografiya, Milliy istiqol g'oyasi va ma'naviyat asoslari, Chizmachilik.	16	10 000
9*	Ona tili, Adabiyot, Rus tili, O'zbekiston tarixi, Juhon tarixi, Konstitutsiyaviy huquq, Iqtisodiy bilim asoslari, Informatika va hisoblash texnika asoslari, Algebra, Geometriya, Fizika, Kimyo, Biologiya, Geografiya, Milliy istiqol g'oyasi va ma'naviyat asoslari, Chizmachilik, Chet tili.	17	10 700

Izoh: 1. * sinf to'plami chet tili darsligi bilan, 3 ta darslik (Ingliz tili, Nemis tili va Fransuz tili).

2. Yo'qotilgan yoki yaroqsiz holda keltirilgan bir dona darslik 1 2064 – Nizomning 52-bandiga asosan tiklanadi yoki to'planadi.

R.JABBOROV tayyorladi

АДАБИЯТ

ЧЕРЧЕНИЕ

USTOZNING SO'RVI KO'P

Uyimizga yaqin yerda joylashgan

maktabga ertalablar shoshib borayotgan o'quvchilar ko'zim tushganda, yayrab ketaman. Bolalarning ilmga chanqoqliklaridan quvonasan kishi. Beixtiyor bir tanishimning afsus bilan: «Qani endi bolaligimga qaytib qolsam, mana shunday maktablarda o'qisam. Men, albatta, akademik bo'lardim...»,

degan gaplari yodimga tushadi.

Ochig'i, do'stinning gapida jon bor. Hozirgi kunda maktablar, ulardag'i shart-sharoitlar, jihozlar har qanday rivojlangan mamlakatlardagi ta'lif maskanlaridan qolishmaydi. Ayni chog'da mamlakatimizdagi ta'lif tarbiyaga e'tibor ko'plab davlatlarga ham ibrat qilib ko'satsilmoqda.

Tunov kuni ishdan qaytayotib, uzoq yillardan buyon maktabda o'qituvchilik

qilib kelayotgan Zaynab opa bilan gurunglashib qoldik. U kishi har doimgidek maktab hayotidagi yangiliklardan to'lqinlanib so'zlay ketdilar. Bir zumda qay bir shogirdlari qanday yutuqqa erishgani, qaysi o'quchisining iqtidori ekanligidan boxabar bo'ldim. Xuddi shu payt yonimizdan o'tib ketayotgan uch-to'rt nafar yigitchalar to'xtab, salom berishdi. Ma'lum bo'lishicha, ular Zaynab opaning sobiq o'quvchilarini ekan. Opa xuddi o'z bolalari kabi ularning har biridan hol-ahvol so'ray boshladi. Yigitlar ham g'urur bilan qilayotgan ishlari, o'qiyotgan olyigohlari haqida gapirib berishdi. Ular orasidagi o'zini biroz o'ng'aysizroq tutayotgan bir yigit diqqatimni tortdi. Zaynab opa ham o'sha yigitchani savolga tutdi:

– Sening ishlaring qalay, Rustamjon, qayerda o'qiyapsan?

– Hali o'qishga kirganim yo'q. Bu

yl harakat qilaman, – dedi u qizargancha...

Bolalar bilan xayrashgach suhatimiz qovushmadni. Nihoyat, Zaynab opa yorildi:

– Rustam sinfning eng a'lochisi edi. Keyingi paytlarda o'qishni tashlab qo'ydi. O'ziga haddan ziyod ishonib qolgan ekan. Mana oqibati...

Zaynab opaning biroz avvalgi kayfiyatidan asar ham qolmagan, xomush tortib qolgandi. Unga qarab ustoz degan zotning naqadar buyukligiga yana bir bor amin bo'ldim. Sobiq o'quvchisi uchun bunchalar qayg'urayotgani har qanday kishini to'lqinlantirib yuborardi.

Bilimdon bolajonlar, bilimingizni yanada boyiting. Qimmatli vaqtizingni behuda o'tkazmang. Ustozlarning sizdan so'rovlarini ko'p. Chunki ular bunga haqli. O'shanda Rustamjonning holatiga tushmang, deyman.

Yusuf ABDULLAYEV

Ba'zan o'qishni, o'rganishni xohlamay, bokorchiqlikdan ko'cha chingittib yurgan bolakaylarni ko'rib, xafsi bo'tamiz, achinamiz. Biroq, imkoniyatlari cheklangan o'quvchilarning bilim olishga, hunar o'rganishiga bo'lgan ishtiyogini, zavqini ko'rib hayratlanamiz, havas qilamiz.

G'AYRATINGIZGA KO'Z TEGMASIN!

«Shuhrat» medali bilan taqdirlangan. Bu ro'yxatni uzoq davom ettirish mumkin.

Mazkur yilning «Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik yili» deb nomlanishi kollej o'quvchilarining kasb o'rganishlariga yanada keng imkoniyatlар yaratdi. Bu yerda tikuvhilik, to'quvhilik, radiotexnika va teleapparaturalarga xizmat ko'rsatish va ta'mirlash, kompyuter

ta'minoti, poyabzal tikish, buxgalteriya ishi kabi yo'naliishlarda o'quvchilarga saboq berilmoqda.

— Men kar-soqov guruhining tikuvhilik bo'limi rahbariman, — deydi yetakchi ustozlardan biri Shohida opa Yo'ldosheva.
— 12 yildan buyon guruh

rahbarlarining ma'naviy-ma'rifiy ishlari bo'yicha uslubiy kengash raisi bo'lib faoliyat yuritmoqdamani. 34 yillik ish tajribamidan kelib chiqib aytamanki, imkoniyati cheklangan o'quvchilarning o'ziga xos xususiyatlari talaygina. To'g'ri, tortinchoqligi, ko'pchilikka aralashmasligi bor. Ammo ulardagi ta'riflab bo'lmaydigan g'ayratshioatdan, kuchli qiziqishdan ibrat olsa arziyi, ularga dangasalik mutlaqo begona.

O'quvchilarimning har biri bir olam, ular bilan ishlash juda qiziqarli. Shu sababdanmi, gohida o'quvchilar bilan «Vaqt chopib o'tdimi yo uchib o'tdimi», deya hazillashamiz.

Ustoz Shohida opa bilan kollej o'quvchilari haqida suhbatalashar ekanman, ularning ko'zlarida mehrni, so'zlarida hayajonni payqadim. Angladimki, bu maskanining o'quvchilari ishonchli qo'llarda, chunki ularning Shohida opadek mehribon, shirinso'z, bag'rikeng ustozlari bor.

Feruza SOYIBJON qizi

KATTA RASSOM BO'LAMAN!

Rasmilar ko'rgazmasi

Aziz bolajonlar, ko'rgazmamizdagagi mana bu rasmlarni 6 yoshli qizaloq chizgan, desak ishonasizmi? Yo'q, deysizmi? Avvaliga biz ham ishonmagandik. Lekin onasi qo'lidan yetaklab tahririyatimizga olib kelgan Sevinchbonu ismli qizcha bilan suhbatalashganimizdan so'ng fikrimiz o'zgardi. Yoshiga nisbatan ancha dadil, aqli, ziyrak qizaloqning savollari shunaqangi ko'p ekanki, barchasiga javob berishga ulgurolmay ham goldik. Aslida-ku, rasmlari yuzasidan bizning ham unga atalgan savollarimiz ko'p edi...

qolsa, ko'nglidagidek chiqmaguncha qayta-qayta chizaveradi. Tunov kuni chizayotgan qo'g'irchog'ining etigini o'xshatolmay, yig'lab ham yubordi. Rasmi yaxshi chiqquncha uxlamasdan chizaverdi, chizaverdi...

Xullas, Shamila opaning maslahatiga amal qilib, Nilufarni «Barkamol avlod» Respublikasi bolalar badiiy ijodiyot markaziga olib bordim. O'shanda u besh yoshda edi. Mana ikki yillardiki, mazkur to'garakka mutazama qatnab, ustozi Ahmad akadan rassomlik sirlarini o'rganib kelmoqda. Yaqinda bo'lib o'tgan «Mening sevimli qahramonim» ko'rik-tanlovida 2-o'rinni egallagan kuni Sevinchning sevinganini bir ko'rsangiz edi...

— Katta bo'lsang, kim bo'lasan?
— so'raymiz qizchadan.

— Kat-ta-kon rassom bo'laman! — deya javob berdi u qat'iy ishonch bilan.

Toshkentdag'i 243-maktabning 1-«A» sinfiga qadam qo'ygan Sevinchbonu Shavkatovadagi o'ziga bo'lgan ishonch va qat'iyatga havas qilsa arziyi.

Zuhra MUHSIMOVA suhbatalashdi.
(Surat muallifini)

Zaynura
JAHONQULOVA, 5-«B»
sinf o'quvchisi. A'luchi,
jamoatchi, intiluvchan
qiz. Ustozlarining
topshirilqlarini vaqtida
bajaradi. O'zi a'llo o'qibgina
qolmay, o'zlashtirishda
qynalayotgan sinfdoshlaridan
ham beminat ko'magini
ayamaydi. Doimo qo'li
ko'ksida, kattalarga
hurmatda, kichiklarga izzatda.

Munavvar FOZILOVA, 8-«B» sinf o'quvchisi.
Maktabning eng bilimdon, zukko
o'quvchilaridan. Ko'p kitob o'qishi, fan
to'garaklariga muntazam qatnashi, maktabda
o'tadigan barcha tadbir, bayram va
tantanalardagi faol ishtiropi bilan
maktabdoshlariga namuna bo'la oladi. Mustaqil
ravishda til o'rganyapti.

A'LUCHILAR DOSKASI

Aziz o'quvchilar, mana, yangi o'quv yilining birinchi oyi ham
oxirlab qoldi. Barchangiz puxta bilim olish, a'lo baholarga o'qish
uchun astoydit harakatni boshlab yuborganingizga shubhamiz yo'q.
Yoddingizda bo'lsa, a'luchi va odobli o'quvchilarni barchaga iibrat
qilish masqadida gazetamizda «A'luchi doskasi»ni tashkil
qilgan edik. Bu o'quv yilida ham ana shu an'anani davom ettirish
niyatidamiz va unda 2010-2011-o'quv yilini muvaffaqiyatlit
yakunlagan Buxoro viloyati, Buxoro tumanidagi 16-umumta'lim
maktabining eng a'luchi o'quvchilari suratlarini e'lon qilishni
lozim topdik:

Zarina JANOQULOVA, 8-«A» sinf o'quvchisi.
Sinfdoshlari orasida bilinga chanqoligi,
tirishqoqligi bilan ajralib turadi. U fanlarni
o'zlashtirish bilangina cheklanib qolmay, jamoat
topshirilqlariga ham mas'uliyat bilan yondashadi.
Maktabdagagi bir necha fan to'garaklari a'zosi,
tadbirlarning eng faol ishtiropchilaridan.

Eldor DONIYOROV,
6-«A» sinf o'quvchisi. U
barcha fanlarni a'loga
o'zlashtiradi. Sinfdoshlarin
ortidan ergashtira olish
qobiliyatiga ega. Ustozining
«o'ng qo'li» sanaladi.

Bu a'luchi o'quvchilarning
har biriga «Maktab faxri» deya ta'rif
bersak arzyidi.

KO'RING, HAVAS QILING, SIZ HAM
SHUNDAY SHARAFLI NOMGA ERISHING!
Maktabingizdagi a'luchi o'quvchilarni
sahifamizga tavsija qiling.
Maktablarizingizni kutamiz.
TAHRIRIYAT

KO'ZMUNCHOQLAR ATAB QO'YDI...

Baxtijon
ISROILOVA,
Jizzax Davlat
pedagogika
instituti qoshidagi
2-sonli akademik
litsey o'quvchisi

Ko'ksiga tez qaday desam, Istiqlolim,
Allaqaqhon yigirmaga to'libdi-ya!

Mehribonim, donishmandim, buvijonim,
Uchta munchoq ko'p bersangiz ne qilardi?
Ona yurtning qutlug' yoshli ayyomiga,
Nabirangiz sovg'asi ham naqd bo'lardi.

Buvi, Sizdan o'rganganman topqirlikni,
Kelajakni umidlarim bilan bezay!
Qolgan o'sha uch munchoqni Vatanimga,
Yurakdagi muhabbatdan o'zim yasay!

Munchoqlarim biri bo'lsin yurtga qalqon,
Yana biri - kelajakka ishonch, imkon.
Asraganim sening uchun mag'rur sha'nim -
Gard, g'ubordan asrab tursin seni har on!

Mitti yurak shodligidan zavqlanishin,
Istiqlolning sharofati, deya yo'ydi.
Bo'ylaringga ko'z tegmasin, Vatanjonim,
Erka qizing ko'zmunchoqlar atab qo'ydi...

Muxlisra
RAIMOVA,
O'ZMU qoshidagi
S.Sirojiddinov
nomli akademik
litsey o'quvchisi

KUZ KELDI

Sirli tuyg'ularni solib yurakka,
Oltin yaproqlarni sochib yo'lakka,
Dillarni to'ldirib orzu-istakka,
Marjon yomg'ir ila kuz kirib keldi.

Daraxtlar kuzatar uchgan yaprog'in,
Osmon ato etar marjon bulog'in,
Yuraklarga berib hayot so'rog'in,
Umrimni so'roqlab kuz kirib keldi.

Daraxtlar hosili g'arq pishgan chog'da,
Hayot qaynar go'yo uzzu-kun bog'da,
Fayz kira boshladi yana qishloqqa
Ko'zni quvontirib kuz kirib keldi.

Buvijonim men tug'ilgan kunimga deb,
Bittagina ko'zmunchoqni atab qo'ydi.
Bo'ylaringga ko'z tegmasin, bolajonim,
Deya uni ko'ksimga tez qadab qo'ydi.

Shu ondankim go'yo yakka edim elda,
Bu dunyoning sitamlari mendan yiroq.
Buvijonim munchoqdagi mehri asrar,
Pok qalbimga noqis gardlar yuqsa ozroq.

Bir-bir sanab ko'rsam, qarang, munchoqlarim,
Roppa-rosa o'n yettiita bo'libdi-ya!

HAM IJODKOR, SHIFOKOR

Ushbu rukn ostida bolalar adiblari ijodidan namunalar berib borish yaxshi bir an'ana ga aylangan. Sahifamizning bu galgi mehmoni turli janrlarda galam tebratib kelayotgan ijodkor-shifokor Iskandar Rahmon bo'ladilar. Ustozning yigirdan ziyod nasriy, nazmiy to'plamlari chop etilgan, ko'plab she'rlariga kuy bastalanib, taniqli xonandalar tomonidan ijro etib kelinmoqda.

Yaqinda ijodkorning «Asra, bolam, o'zingni!» nomli she'riy to'plami qo'limizga tushib qoldi. Kichik va o'rta yoshdagi o'quvchilarga mo'ljallangan mazkur to'plama bolalarimiz uchun zarur bo'lgan soha - hayotda uchraydigan favqulodda xavf-u xatarlardan saqlanishga oid she'rlar jamlangan.

Xalqimizda «Falokat oyoq ostida» degan ibora bor. Hayotda turli favqulodda hodisalar, ya'ni yong'in, zilzila, suv toshqini, qor ko'chishi, dovul, zaharlanish, yo'l transport hodisalar kabi falokatlar uchrab turadi. Farzandlarimizni ana shunday baxtsiz hodisalardan asrash esa barchamizning vazifamiz.

Quyida e'tiboringizga Iskandar Rahmonning ana shu mavzudagi she'rleridan havola qilamiz. Shoyad, uni o'qigan o'quvchilar bunday vaziyatlarda qanday yo'l tutish lozimligi haqida yanada ko'proq ma'lumotga ega bo'lsalar.

(Davomi. Boshi o'tgan sonda)

Odil shoh bilan dono vazir yo'l-yo'lakay temirchingin nochor ahvoliga achinib, unga qanday yordam berishni o'ylab, saroya qaytib kelishibdi...

Ikkovi maslahatni bir joyga qo'yib, shohona bir palov qildirishibdi. Bir hamonga yuz tilloni joylab, chuqur tovoq tagiga qo'yishibdi. Oshni shom payti tog'dek uyib suzdirgach, xizmatkorni chaqirib, shunday deyishibdi:

- Buni falonchil temirchingin uyiga eltasan. Bu nasiba qayerdan ekanligini zinhor aytmaysan, - deb qattiq tayinlab jo'natishibdi.

Xizmatkor buyruqni aytiganidek bajo qilibdi.

Shundan so'ng, shoh bilan vazir tong otishini sabrsizlik bilan kuta boshlashibdi. Hukmdor:

- Umrida qo'liga bir tillo tanga ushlagagan temirchini butun umr yeb yotganda ham yetib, ortib qoladigan boylik ne ko'ylargaga solar ekan-a? - debdi.

- Shohim, temirchiga boylikni ko'p berib yubor-dikmi, deyman-ov. Ishqilib, xursandchilikdan yuragi yorilib o'limasa bo'lgani.

- Yo'g'e, bosar-tusarini bilmay qoladigan tentak-devonaga o'xshamaydi.

- Endi qo'liga bosqon ham, bolg'a ham olmasa kerak.

Kim biladi. Tong otsin, bozor-o'char boshlansin-chi. Shuncha tilloning qudratini ko'ramiz...

Tong otibdi. Quyosh nayza bo'yi ko'tarilgan paytda shoh-u vazir janda, kuloхlarini kiyib, qo'llariga hassa tutib, temirchilar mahallasiga yo'l olishibdi. Tanish deraza oldiga borishsa, ichkaridan bosqonning taraq-turuq uringishi eshitilib. Shoh vazirga qarabdi, vazir shohga. Yelka qisib hayron bo'lishibdi.

Asta borib eshikni qoqishgan ekan, bosqonning taraq-turuqidan temirchi eshitilib. Oxiri ikki musofir, ikki darvesh ustaxonaga o'zlarini kirib borishibdi.

- Kelinglar, kelinglar, mehnmonlar! - debdi temirchi ularni xushnudlik bilan kutib olib. Qo'lidagi bosqonni bir chetga qo'yib, yuzidagi qora terni yelkasidagi belboqqa artib, dasturxon yozibdi, kechagi qora qumg'onga olov yoqibdi. Dasturxonda yana o'sha-o'sha ikkita zog'ora bilan bir siqim turshak aralashgan jiyya bor emish.

- Bizlar qal'anı tomosha qildik. Endi qishlog'imizga ketayapmiz. Siz bilan xayrashgani keldik, - debdi shoh.

- Na kecha, na kunduzni bilasiz, hech tinmas ekansiz-da, - debdi vazir.

- Kecha oqshom aytdim-ku hol-ahvolimni.

Shoh-u vazir bir-birlariga sirla qarash qilishibdi. Temirchi juda hushyor, sezzig yigit ekan.

- Ha, tinchlikmi? Bugun salgina boshqacharoqsizlar?!

FALOKAT OYOQ OSTIDADIR, U JONING QASDIDADIR!

Insonning hayotida
Uchrab turar falokat.
Har daqqa, har yerda
Ehtiyoj bo'lgin faqat.

Bu - Oy, Quyosh, suv, havo,
Zamin bilan bog'liq ish.
Kim bilsa yashash sirin,
Umri o'tar betashvish.

Bular - yong'in, zilzila,
Suv toshqini balosi.
Zaharlanish, to'qnashish...
Aytsam, yo'qdır adosi.

Bu ofatlar odatda
Birdan selday keladi.
Kutilmagan fursatda,
Naq dovulday keladi.

Katta o'pqon og'zini
Yalmog'izday ochib zum.
Neki bo'lsa kemirib,
Hammayoqni qilar gum!

Kimki qilsa harakat,
Topar albat barakat!
Yo'qsa, chekar dil ozor,
Falokatdan alhazar!

* * *

Chiqsang agar safarga,
Avval yaxshi niyat qil.
Sog'lig'ing asramoqni,
Eng muhim vazifa bil.

Yaxshi niyat yo'ldoshing,
Bo'lsin bolam, har safar.
Yaxshi bo'lsa niyateng,
Sen yashaysan bexatar!

OGOH BO'LING, ODAMLAR!

Ogoh bo'ling, odamlar,
Bulg'anmoqda tabiat!
Ozor chekib ilondek,
To'lg'anmoqda tabiat!

Bir qultum suv, sof havo,
Aslo nopal bo'lmasin!

Iskandar RAHMON

Toki biror qumursqa,
Qush bolasi o'lmasin!

Asraylik eng bebabu,
Musaffo suv, havoni!
Jonimizga jon, malham,
Dardimizga davoni!

Ko'zimizni quvnatsin,
Chamanzorlar, bog'-rog'lar!
Tabiatning qo'ynida,
Yayrasin do'st-o'rtoqlar!

Biz bulbulcha, oqqushlar,
Sizga mador bo'laylik!
Sadoqatli, vafodor,
Asl hamkor bo'laylik!

3

NASIBA (ERTINK)

- Tinchlik, tinchlik, - debdi shoh.

Vazirning sabri chidamabdi:

- Kechagi tun qanday o'tdi?

- Har doimgidek, ishdan bosh ko'tarmadim...

- Kecha shomdan keyin, xuftondan oldin odatdan tashqari hech qanday voqeja yuz bermadimi? .

- Ha, ha, shomdan keyin qayerdandir bir tovoq palov tashlab ketishdi. Ollohga shukr, deb bola-chaqa bilan to'yib yedik. Ammo lekin bunday mazali, sergo'sht palovni umrim bino bo'lib yemagan edim.

- Xo'sh, keyin-chi, keyin?

- Nima «keyin»?

- Tovog'i qani?

- O'zimizga yetarli palovni ikki laganga suzib oldim. Keyin o'tradagi uyumni buzmasdan, o'ng tomonimizdag'i devor-darmiyon, qarovchisi yo'q, kambag'al bir qariya qo'shimga, issig'ida yesin, deb tovog'i bilan chiqazib yuborgan edim.

- E voh, nasiba ekan-da! - debdi vazir.

- «Nasib etsa kelur Shom-u Iroqdan, nasib etmas - ketur qosh-u qovoqdan», deb shunga aytadilar, - debdi shoh.

- Tushunmadim. «Shom-u Iroq, qosh-u qovoq», deb nimaga sha'ma qilayapsizlar? Palovni sizlar yubormaganmidinglar mabodo?

- Yo'g'e...

- Bo'limasa, nega tovoqni so'raysizlar?

Shu payt juda haya-jonlangan chol-u kampir va bir qiz ustaxonaga kirib kelishibdi. Ularning qo'lida o'sha tovoq - o'rtasida bir hovuch tillo, yonida bo'm-bo'sh hamyon bor emish...

Qadam Sayid MUROD

(Davomi bor)

2

4

nafar tajribali murabbiylar sabog beradilar. Ustozlarimizning 15 nafaridan ziyodi O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan murabbiy lardir.

- Yaxshi bilamizki, «Bar selona» futbol akademiyasida tahsil oluvchi o'quvchi ta'lim jarayonida qoniqarsiz baho olsa, mashg'ulotlar va musobaqalardan chetlashtiriladi. Mazkur kollejdagi ta'lim jarayonida qanday tartib o'rnatilgan?

- Bizdag'i tartib ham shunday. Buyuklar yurtining vorislari ularga munosib bo'lishlari kerak-da!

222 nafar o'quvchimiz milliy terma jamoalar a'zosi, 237 nafar esa a'zolikka nomzodlardi. Sport yo'llarini mana shu dargohda tanlagan, hozirgi kunda

- Albatta, Vazirlar Mahkamasing 163-Qarori hamda Madaniyat va sport ishlari vazirligi hamkorligidagi maxsus xat asosida bu yil kollejimizga sportchi bolalarni qabul qilish kamaytirildi. Yigirmadan ortiq bo'limlarimizga 100 nafar mahoratlarga imtihonan o't-kazilib, saralab olindi. 150 nafar sportchi bola o'mriga 100 nafar qabul qilinishi esa, yuqorida ta'kidlab o'tganimdek, joylarda ixtisoslashtirilgan bazalarimizning mavjudligidadir..

Murod akaning vaqtig'izligi bois, suhabatimiz yakuniga yetmagandek bo'ldi... Yotoqxonadagi shart-sharoitlarga ham bee'tibor bo'lmagan jonkuyar, serg'ayrat rahbar bilan yana bafurja subatlashishni dilimizga tugib, xayrlashdik.

*Ma'mura MADRAHIMOVA
suhbatlashdi*

KO'KSIMIZNI

TOQ' QILDI

zamonaviy yengil atletika maneji, besh ming o'rni stadiyon, 3 ta futbol maydoni, kurash, boks zallari, uesti yopiq suzish havzası, 450 o'rni 3 ta yotoqxona, 350 o'rni yangi oshxona, 630 o'rni o'quv binosi, ilmiy ishlab chiqarish laboratoriysi, tibbiy qism, Toshkent viloyati hududida joylashgan Chimyon va Yangiobod sport bazalarimiz o'quv

ehilar ixtiyoroda. Davlatimiz sportchi bolalarimizni 4 mahallissiq ovqat, sport kiyimi va jihozlari, tibbiy-biologik tiklash vositalari bilan ta'minlaydi.

- Ayting-chi, kollejning asosiy vazifasi nima?

- Kollejimiz O'zbekistonning milliy terma jamoalarini uchun sportchilar yetkazib beruvchi asosiy maskundir. Ularga 115

esa xalqaro maydonlarda mustaqil O'zbekistonimiz dovrug'ini olamga yoyayotgan bitiruvchilarimiz bilan kollej jamoasi haqli ravishda faxrlanadi. Futbol turida Odil Ahmedov, Temur Hakimov, Abbas Maxstaliyev, dzyudo kurashi bo'yicha olimpiya championi Abdulla Tangriyev, gimnastikachi Oksana Chusovitina, rum kurashidin Dilshod Oripov, bokschisi Elshod Rasulov kabi yuzlab sportchilarimiz O'zbekiston bayrog'ini jahon arenalarida baland ko'tar-qildalar.

RESPUBLIKA OLIMPIYA ZAHIRALARI KOLLEJI

- Sizni, avvalo, Istiqlooling 20 yilligi ko'krak belgisi nishondori bo'lganligiz bilan qutlaymiz. Unvoningiz yildan yilga ortib borishini tilaymiz.

- Rahmat!

- Murod aka, bugungi kunda o'zingiz boshqarayotgan mazkur kollejda bir vaqtar o'quvchi bo'lganisz. Kollejning bugungi hayoti haqida hikoya qilsangiz...

- Gapni sportchilar hayotidan boshlasam. Har qaysi kasabning o'ziga yarasha mashaqqati va rohati bo'ladi. Sportchi bolaning mehnatini uning ota-onasi hammadar ham yaxshi biladi. Farzandining yutuqlari bilan quvonish davri kelguncha, mashaqqatlari mehnat, kamtarlik ularni g'oliblik taxtini egallashga yetaklaydi.

Men o'qigan paytlarda bu kollej respublikamizda yagona sanalardi. Endilikda esa yurtimizning barcha viloyatlarida, umuman, mamlakatimizda bolalar sportiga katta e'tibor qaratilaydi. Yurtboshimiz tashabbusi bilan joylarda ixtisoslashtirilgan maxsus maktab-internatal faoliyat ko'rsatmoqda.

1987-yili mazkur kollejni tamomladim. Sportchilari faoliyatini futbolchilik bilan yakunladim. Lekin sport hayotidan uzoqlasholmadim. «Chig'atoy» futbol maktabida direktor bo'lib ishладim. ROZK ga 2005-yildan buyon rahbarman. Biz tahsil olgan paytlarimizni bugungi kollej hayoti bilan taqqoslasam, osmon bilan yercha farq bor. 23 ta sport bo'limlarimizda (shundan 19 tasi olimpiya dasturiga kirgan) 700 nafar talabalar o'z mahoratlarini oshirmoqdalar. Ayni damda

2020-yilda ...

Yerdan boradigan robotlar uchun Oyda stansiya barpo etiladi. Olimlarning fikricha, bu loyihami Yaponiya olimlari amalga oshirishadi.

* * *
Amalga oshiriladigan buniyodkorlik ishlaridan yana biri London – Pekin yo'naliishi bo'yicha eng yuqori tezlikda harakatlanaadigan temiryo'l qurilishidir. Bu ulkan yo'l Osiyo va Yevropadagi 17 ta davlatni birlashtiradi.

* * *
Ham yerda, ham havoda harakatlanaadigan uchuvchi avtomobillar yaratiladi.

Sevimli kuchugim yo'qolib qolganida, naq sakkiz kun yig'lab yurdim, deng. Onam ham ezilib ketdilar. Bo'ldi-da, yig'layverasanmi, deya ko'zlar qora munchoqdek boshqa kuchukcha olib kelib berdilar. U shunayam kichkina ediki, asti qo'yaversaz.

Ikki oy deganda uni katta qilib oldim, oyoqlari baquvvat bir kuchuk bo'ldiki, ko'rsangiz havasingiz keladi...

Bir kuni qizlar ko'chada «o'rtaga tushar» o'ynashayotgan ekan. Men ham o'ynayman desam, bir qiz: «Sen hali kichkinasan, koptokdan qocha olmaysan», deya meni itarib yubordi. Jahlim chiqib, hap senimi, deya uuga yugurdim. Bog'loqli turgan

kuchugimni yechib, ko'chaga olib chiqdim. Zerikib yotgan kuchugim ham shuni kutib turgan ekanmi, ko'chaga otildi. Arqoni qo'limga o'ralib goldi. Uni yechish uchun bir silkitgan edim, kuchugim meni sudragancha qizlarni quva ketdi.

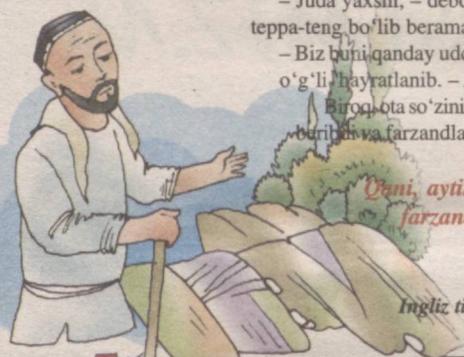
– Meni qutqaringlar, – deya baqirsam, ular:

– Bizni kim qutqaradi? – deya uy-uylariga qochib ketishdi. Ilakishgan arqonni arang yechdim, hammayog'im shilinib ketdi...

Birovga choh qazisang, unga o'zing yiqilasan, deganlari shu bo'sha kerak-da...

Nazira ALIMBOBOYEVA, poytaxtdagi 114-umumta'lim maktabi o'quvchisi

BOG' QANDAY TAQSIMLANDI?

O'ani, ayting-chi bolalar, ota qanday qilib farzandlariga bog'ni teng taqsimlagan? Javoblariningizni kutamiz!

Ingliz tilidan Dildora OTAQULOVA tarjimasi. Guliston Davlat universiteti talabasi

- Poytaxti Tirana shahri bo'lgan davlat.
- Dunyo okeanlaridan birinchi nomi.
- 1605-yili L. V. Torres tomonidan kashf etilgan qit'a.
- Isbot talab qilmaydigan ta'rif.
- Daryo (Braziliya).
- Poytaxti Vena shahri bo'lgan davlat.
- Qadimiy qazilmalarni o'rganuvchi fan.
- Uzunligi 10 metr dan kam bo'lmagan, o'ljasini butun yutuvchi ilon.
- Mashhur futbolchi Lionel Messining Vatanasi.
- Turkiya davlati poytaxti.
- Jazoirdagi shahar.
- Yer sharining janubiy qismi.
- Osmon jismlarini o'rganuvchi fan.
- Azozonka daryosida joylashgan o'mron.
- Poytaxti Valli, maydoni 96000 kilometr bo'lgan davlat.
- 1492-yil 12-oktabr kuni kashf etilgan qit'a nomi.
- Andijondagi avto-shahar nomi.

Tuzuvchi: Amirkhon MAJIDOV, Buxoro viloyati, G'ijiduvon tumanidagi 63-ixtisoslashtirilgan maktab-internatning 8-sinf o'quvchisi

ENG, ENG, ENG

Dunyodagi eng baland bo'yli erkak 1814-yilda tug'ilgan amerikalik Robert Pershing Uoldou bo'lgan ekan.

Uning bo'yи 2 metr-u 72 santimetri, vazni 222 kilogramm bo'lgan.

Ayishlaricha, uning bo'yи umrining so'nggi kunlarigacha o'shidan to'xtamagan.

* * *

Eng ozg'in ayol meksikalik Lyuchiya Sarata bo'lgan ekan.

XIX asrda yashab o'tgan bu xonimning bo'yи 67 santimetri, vazni esa 2 kilogramm-u

13 gramm edi.

* * *

Eng xipcha bel sohibasi

XX asr boshida yashab o'tgan ingliz qizi Etil Ggeyner ekan.

Uning bel aylanasi 33 santimetrigina bo'lgan.

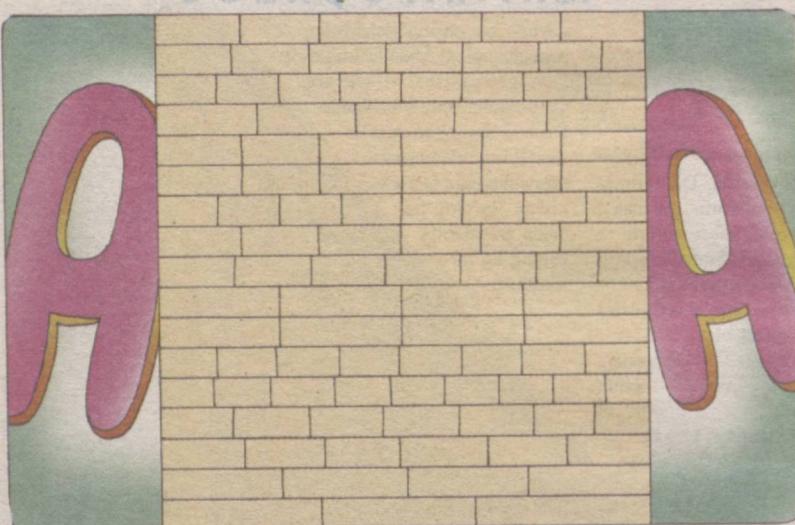
* * *

Eng katta maydonga ega qurilma «Boing» kompaniyasining Everetedagi yig'ish seksi hisoblanlar ekan (AQSH). Uning kengligi 13 million kvadrat metrni tashkil qiladi.

DILOROM tayyorladi

«A» DAN «A» GACHA

BOSHQOTIRMASI

BOSH MUHARRIR:
To'qjin HAYITOV

Dizaynerlar:
Faziliddin SHOYODGOROV,
Olovuddin ORIPOV
Rassom:
Feruz MATYOQUBOV
Navbatchilar:
Gulyuz ORIFJONOVA,
Yusuf ABDULLAYEV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHIR HAYATI:
Svetlana INOMOVA,
Odina JAMOLDINOVA,
Jahongir MUSAYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Murtaza SULTONOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinsobasi),
Feruza ADILOVA
(mas'ul kotib),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@bk.ru
www.tongyulduzi.uz
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston» NMIUda chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni chiqadi. Shakli A-3,
2 bosma tabqd.
ISSN 2010-6092
Adadi - 31984
Buyurtma N: J 2723

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.